

Skerdyklų darbininkų streikas prasidėjo

Airija atmetė taiką

Rusija aneksavo Kaukazo respublikas

Skerdyklų darbininkų streikas jau prasidėjo.

Vien Chicagoje sustreikavo 12,000 darbininkų. Kitų miestų skerdyklų streikas yra dar sekmingesnis.

CHICAGO. — Visuotinas skerdyklų darbininkų streikas prasidėjo vakar ryte. Dar yra per anksti spręsti kaip sekmingas bus streikas, nes dar tik dalis streikuojančių, kadangi pirmiausia sustreikavo tik organizuoti darbininkai, o ir tai dar ne visi, nes kiti dar pasiliko veikti skerdyklose, kad patrauktų prie streiko ir neorganizuotuosius darbininkus. Jie prisidės prie streiko vėliau, kartu su buriais naujų streikierių.

Unijos viršininkai sako, kad Chicagoje pirmą dieną sustreikavo 12,000 darbininkų iš didžiųjų ir apie 100 mažesniųjų skerdyklų. Tai sudaro apie pusę visų skerdyklų darbininkų. Jie pripažįsta, kad dalis organizuotų darbininkų yra palikta skerdyklose agituoti ir neorganizuotuosius darbininkus prisidėti prie streiko. Viršininkai tikisi, kad šiandien, kada pradės veikti pikietuotai, streikierių skaičius žymiai padidės.

Unijų viršininkai sako, kad mažesnių skerdyklų labiau tapo paliosios streiko, negu didžiosios. Keletas mažesniųjų skerdyklų jau pradėjo derybas su unija ir kelios jau susitaukė su darbininkais. Jose streikas jau tapęs atšauktas.

Skerdyklų savininkai, žinoma, stengiasi kiek įmanymai mažinti streiko svarbą. Jie tvirtina, kad penkiose didžiausiose skerdyklose sustreikavo tik 1,100 darbininkų ir kad jių vietą buk atsišaukę daug didesnis skaičius jėskotojų darbo — streiklaužių. Kad toks savininkų tvirtinimas yra neteisingas parodo ir tai, kad neužilgo po prasidėjimo streiko tapo pastatyta prie skerdyklų apie 1,000 pikietuotų, kuomet veik tuo pačiu laiku įvyko trys dideli streikierių susirinkimai, kurių kiekviename dalyvavo po kelis tūkstančius streikierių.

Policija veikia.

Dar nė streikui neprasidėjus apie visas skerdyklas pastatyta burius visokiausios policijos: ir pėsčiųjų, ir raitųjų, ir motorciklių ir automobiliuose. Policijos viršininkai pripažįsta, kad apie skerdyklas pastatyta 200 policistų. Šimtai gi policistų dar buvo laikoma rezerve aplinkinės stotyse, laukiančių tik įsakymo pulsti streikierius. Viduje skerdyklų policijos dar nesą, nes ten veikia kompanijų mušeikos, kurie dar miesto policijos pagalbos nereikalauja.

"Socialdemokratas"

Mūsų draugų savaitinis laikraštis iš Kauno. Skaitytis vis. Gaunamas Naujienose Kaina 5c

Betgi policija neturėjo ko veikti. Streikas prasidėjo labai ramiai ir mažiausio sumišimo nebuvo per visą dieną.

Streikas kituose miestuose.

Gautomis žiniomis, kituose miestuose skerdyklų darbininkų streikas yra dar sekmingesnis, negu Chicagoje, nes ten pirmą dieną sustreikavo daug didesnis nuošintis darbininkų.

Unijos viršininkai paskelbė, kad visi iki vieno metė darbą East St. Louis, Ill., Wichita, Kan., St. Joseph, Mo. ir kitų miestų skerdyklų darbininkai. Omahoje ir keliuose kituose miestuose sustreikavo apie 75 nuoš. darbininkų. Kansas City iš 9,000 darbininkų streikuoja 7,500. Skerdyklų savininkai ir šiuose miestuose kiek įmanymai mažina streikierių skaičių, bet visgi pripažįsta, kad tų miestų skerdyklų yra labai paliosios streiko.

Kompanijos dabar jėskios streiklaužių ir mušeikų. Jos tikisi atsilaukti prieš darbininkus, pasinaudojant siaučiančia bedarbe ir tuo, kad tik dalis skerdyklų darbininkų yra organizuoti.

Airijos taikis derybos baigia irti.

Sjonn feineriai atsisako priimti naujus pasiūlymus. Tarybos bus pertrauktos ir Lloyd George gal rezignuos.

LONDONAS, gruodžio 5. — Airijos taikos derybos baigia irti ir gal tuoj bus galutinai pertrauktos. Tikimasi, kad Airijos delegatai gal ryto ar sekdėjos parą paskutinį kartą apsis Londoną.

Šiandien buvo Airijos ir Anglijos delegacijų susirinkimas, kuriame sinn feineriai atsisakė priimti naujus Lloyd George pasiūlymus ir ypač sudėti prisaišką karaliui. Jie nurodė, kad ir naujosios sąlygos nieko daugiau airiams nesiūlo, kaip tą, ką de Valera yra atmetęs dar prieš prasidėjimą taikos derybų.

Po to Anglijos delegacija pasitarė tar savęs, paskui buvo sušauktas viso kabineto susirinkimas, o dar paskiau Lloyd George apsilankė pas karalių ir perstė jam visą padėtį.

Tie valdininkai, kurie visuomet buvo optimistiški, dabar jau pripažįsta, kad padėtis yra labai rasti, nors visgi ne be vilties.

Airijos delegatai sako, kad susitarimo tarp visų frakcijų negalima atsiekti ir todėl nėra reikalo tęsti derybų. Ulsteriečiai gi seniau pareiškė, kad jei iki gruodžio 6 dienai nebus duota juos patenkinančio pasiūlymo, jie pertrauks visokias derybas.

Manoma yra, kad nutrukus deryboms, Lloyd George persitvys parlamentui visą padėtį ir rezignuos, kaip tą jis ne kartą yra pasakęs. Tada bus pas-

kelbti nauji rinkimai, kuriuose svarbiausiu klausimu bus Airija. Dabar Anglijoje eina kova tarp dviejų sriovių. Unionistai (konservatyvai) stoja už griežtą politiką linkui Airijos, nedarant jokių nusilindimų, kuomet liberalai stovi už taikimą.

Nors derybos bus pertrauktos, kariavimas, bent per tulą laiką neatsinaujins. Nė valdžia, nė sinn fein. nenori pertraukti mušių paliaubos. Sinn feineriai veikiausia paskelbs "pasyvų priešinimąsi," kokio laikosi Indijos nacionalistai. Bet nemanoma, kad mušių paliauba galės ilgai tęstis, nes pertraukus derybas, visuomet atsiras įvairių kivičių, kurie atnaujins kariavimą.

Rusija aneksavusi Kaukazo respublikas

KONSTANTINOPOLIS, gr. 5. — Gauta žinių, kad Rusija formaliai aneksavo tris Kaukazo respublikas — Gruziją, Azerbaidžaną ir Armeniją. Oficialinio patvirtinimo truksta. Leidžiamas Batume laikraštis Izvestije sako, kad lapkr. mėn. buvo laikoma Bakų konferencija, kurioje nutarta, kad tarp Rusijos ir Kaukazo turi būti politinė ir ekonominė unija.

Karelėjai grėsia išžudymas.

Bolševikai įsakė išnaikinti kovojančią už nepriklausomybę armiją.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Dec. 6, 1921 as required by the act of Oct. 6, 1917.

STOCKHOLM, gruodžio 5. — Vėliausios žinios nuo Rusijos-Finlandijos rubežiaus praneša, kad Karelijos desperatų kova už pasiliosavimą iš po bolševikų priespaudos, artinasi prie katastrofos.

Daugiau kaip 15,000 raudonųjų kareivių tapo sukoncentruota toje provincijoje, su įsakymu išnaikinti kovojančią už Karelijos nepriklausomybę armiją. Keli pulkai kareivių tapo pasiūti į šiaurę, kad pradėtų veikimą prieš pusiau išbadėjusias kuopas išsiblaškiusias palei Murmansko geležinkelį. Kiti pulkai nuyko į Repolą, kad pradėtų apsupamąjį judėjimą.

Finlandijos valdžia tenkinasi vien diplomatinio veikimu, bėndydama nepriileisti pilno išždymo tų žmonių, kurie laukia iš Finlandijos pagalbos.

Ir Wirth pranašauja Vokietijos susmukimą.

BERLINAS, gruodžio 5. — Premieras Wirth priėmė talminkų kontribucijos sąlygas ir visą laiką stengėsi negalimą dalyką — išpildyti tas sąlygas. Kada visi jau neteko vilties, jis vis nepaliovė pildęs tų sąlygų ir mokėjęs kontribuciją. Bet dabar ir jis jau sako, kad tų sąlygų veikiausia negalima bus išpildyti.

Kalbėdamas prieš prezidentą Ebertą ir visą kabinetą jis rušėčiai persergėjo talminkus prieš tęsimą politikos "spaudimo Vokietijos kaip kokio lemono." Visas jo kalbos turinis reiškę pranašavimą visiško Vokietijos susmukimo, jeigu neįvyks paskutinės valandos stebuklo. To gi stebuklo Vokietijai visai nėra iš kur laukti ir jo tikėtis.

Teismas uždraudė pikietavimą.

WASHINGTON, gruodžio 5. — Augščiausias teismas šiandien išnešė nuosprendį, kad organizuoti darbininkai neturi teisės pikietuoti laike streiko, kada tasis pikietavimas pasidaro įkiri. Tokis nuosprendis išnešė tasis American Steel Foundries Co., Granite City, Ill., byloje prieš to miesto darbininkų tarybą, kuri paskelbė streiką tikslu priversti pripažinti unijos.

Teismo nuosprendžiu, kurį skaitė vyriausias teisėjas, buvęs prezidentas Taftas, darbininkai neturi teisės pikietuoti dirbtuvėse, kada tuo siurinama teisė; kada gi pikietavimas darosi varžančiu ar grimojančiu, jis virsta visai nelegaliniu. Pikietavimas tik tada gali būti leistas, kada jis nevaržo niekieno teisų, bet ir apie tokį pikietavimą kiekvieną kartą tik smas turi spręsti atskirai.

Nuosprendis sako, kad griežtos taisyklės apie pikietavimą negali būti nustatyta, bet kiekvieną kartą reikia kreiptis į teismą ir duoti įrodymus.

Žydų pogromai Ukrainoje.

Žydų neįsileidžia nė Lenkija, nė Rumunija.

VIENNA, gruodžio 5. — Sąryšį su Petlurovsiu įsibrovimu į Ukrainą, ten vėl prasidėjo žydų pogromai. Pogromai buvo tuose pačiuose miestuose, ką ir perėtais metais.

Žinios sako, kad tukstančiai bėgančių nuo pogromų susirinko prie Dniestro upės, tikėdamies pereiti į Besarabiją ir Rumuniją. Vienok pabėgėliai radi Lenkijos ir Rumunijos rubežius uždarytus. Tie gi pabėgėlių burliai, kurie nepaisydami uždraudimo, bandė perplaukti upę, liko nušauti.

40,000 pabėgėlių iš Rusijos, kurie jau pirmiau atvyko į Besarabiją ar Rumuniją, tapo išstremti į Senąją Rumuniją pietus nuo Galatz, kur jiems leista apsigyventi. Ten nėra tremtiniam jokių namų ir dar nežinia kaip juos vietos gyventojai priims. Buvo prašyta atidėti išstėrimą iki pavasario, bet Rumunijos valdžia į tuos prašymus neatkreipė jokios dėmes.

Small byla prasidėjo.

WAUKEGAN, gruodžio 5. — Šiandien vietos teisme prasidėjo byla gubernatoriaus Small, kuris yra kaltinamas, kad jis išaikojo valstijos pinigų kada jis buvo jos išdėminku.

Pirmiausia jo advokatai pareikalavo, kad apkaltinimas prieš jį būtų panaikintas, kaip nepilnas ir nelegalis. Dabar eina apie tai argumentavimas, o paskui teisėjas turės viską apsvastyti ir išnešti savo nuosprendį, pirm negu tikrasis bylos nagrinėjimas galės prasidėti.

PINIGŲ KURSAS.

Vakar, gruod. 5 d., užsienio pinigų kaina, perkant jų ne mažiau kaip už 25.000 dolerių, bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šiaip:

Anglijos, 1 svaras sterlingų	\$4.05
Austrijos 100 kronų	3c
Belgijos 100 kronų	\$7.12
Danijos 100 kronų	\$18.65
Finų 100 markių	\$1.75
Prancijos 100 frankų	\$7.34
Italijos 100 lirų	\$4.27
Lietuvos 100 auksinių	50c
Lenkų 100 markių	3c
Norvegų 100 guldenų	\$14.45
Olandų 100 guldenų	\$35.73
Švedų 100 kronų	\$23.85
Šveicarijos 100 frankų	\$19.20
Vokietijos 100 markių	50c

Pranašauja Indijos sukilimą.

WASHINGTON, gruodžio 5. — Pasak gautų čia žinių, Indijos nacionalistų vadovai išleido proklamaciją, šaukiančią visus ištikimus jiems indusus apsaugoti nedalyvaujančius kovoje amerikiečius ir anglus, "laikant revoliucijos, kurios iškilimo vi-soj Indijoje tikimasi šį mėnesį." Tai tapę padaryta delei tikrumo, kad neseniai išleisti Anglijos valdžios patvarkimai, padarantys nelegaliniais visos Indijos kongresą ir kitas panašias įstaigas, prives prie to, kad nepriklausomybės judėjimas pateks jaunesniųjų ir karinės gysniųjų žmonių kontrolėn. Tikimasi, kad nekooperavimo vadovas Gandhi neteks savo įtakos.

Areštavo indų vadovus.

LAHORE, Indijoje, gruodžio 5. — Nacionalistas Lala Lajpar Rai, kuris pirminkavo susirinkime, nutarusime nepriimti Valijos princo, tapo šiandien areštuotas politiniame susirinkime. Kartu su juo areštuota dar advokatas Santanam ir du nekooperavimo vadovai. Visi jie yra kaltinami peržengime maištingo susirinkimo akto.

Svarsto keturių sąjungą.

Be Anglijos ir Japonijos toje sąjungoje būtų Jungt. Valstijos ir Francija.

WASHINGTON, gruodžio 5. — Iš autoritetingų šaltinių patirta, kad sutarti apie keturių sąjungą, kuri užimtų vietą Japonijos-Anglijos sąjungos, dar svarsto Jungt. Valstijų, Anglijos, Japonijos ir Francijos valdžios.

Nors nusiginklavimo konferencija yra pertraukta iki sekdėjos poilsui, didžiama delegatų visai nesili, bet su pavieniais žmonėmis ar grupėmis laiko "neformalinius" pasitarimus. O tie pasitarimai visuomet yra daug svarbesni, negu svarstymai pačioje konferencijoje.

Nauji sukilimai Rusijoje.

REVELIS, gruodžio 5. — Anti-bolševikiški sukilimai prasidėjo Turkstane ir Archangelsko gubernijoje. Daug komunistų užmušta, o sovietai išardyti.

Uždraustas Howat suspėdavimas.

KANSAS CITY, Mo., gruodžio 5. — Apskričio teismo, teisėjas Dew uždraudė angliakasių unijos centraliniam prezidentui John L. Lewis suspėduoti viršininkus 14-to distrikto angliakasių unijos ir to distrikto lokalių. To uždraudimo pareikalavo Alexander Howat, suspėduotojas to distrikto prezidentas.

3 ŽMONĖS UŽMUSTI AUTOMOBILIŲ.

CHICAGO. — Užvakar Chicago gatvėse trys žmonės liko užmusti automobilių, o du galbut mirtinai sužeisti. Keturiuose atsitikimuose automobilių pabėgo, palikdami savo aukas gatvėse. Paskiau vieną pabėgusį automobilistą susekė pagal užtėmyto laisnio numerio ir areštavo.

Japonija perkasi kviečius

Tame numatoma rengimasis prie karo su Jungt. Valstijomis.

LONDONAS, gr. 5. — Baltija — Anglijos grūdų svimas — liko sujungta dideliu Japonijos pirkinu kviečių Australijoje ir Amerikoje. Baltijos nieko nepirkta, bet pirkiniai Australijoje ir Amerikoje pagimdė didelį kainų svyravimą.

Grūdų pardavėjai mato tuose pirkinuose Japonijos pleną prisirengti prie karo pavasary su Jungt. Valstijomis.

Gabena kviečius Japonijon.

WINNIPEG, gr. 5. — Vakarinė Kanados geležinkeliai praneša, kad daug kviečių gabinama iš Alberta į Vancouver, o iš ten siunčiama į Japoniją. Dviems geležinkeliais jau pergabenta 1,500,000 bušelių kviečių. Pirmiau per Kanadą pergabenta daug amunicijos ir ginklų, bet dabar tai apsisusto. Tą gabenimą amunicijos susekė Quebec'e liberalų partijos vadovas King. Jis apkaltino valdžią, kad ji gabena si amuniciją sau. Bet jam vėliau patylomis tapo paaiškinta, kad ta amunicija nėra skiriama Kanadai, bet per Kanadą yra siunčiama į Japoniją. Po to King nustojo apie tai kalbėtis. Amunicija buvo Vokietijos ir Anglijos.

60,000 tonų kviečių pasiūsta.

VANCOUVER, gr. 5. — Gabenimas per šį nostą miltų ir kviečių Japonijon yra labai didelis ir nuolatos dar labiau didėja. Per pastarąsias kelias savaites pasiūsta apie 60,000 tonų kviečių.

Taip jau labai daug siunčiama Japonijon atmetos geležies, kurią galima sunaudoti kulkų dirbime.

(Chicago grūdų prekybos kamera svarstė tvirtinimus, kad Japonijos pirkinas grūdų yra jos rengimasis prie karo. Kameronas, kad tai netiesa. Esą šiemet labai menkai užderėjo ryžiai Japonijoje ir Chinijoje. Vien Japonijai truksta 42,000,000 bušelių ryžių. Tą trukumą ji gali padengti tik kviečiais, todėl ji tiek daug kviečių ir perkasi).

Bedarbiai elgetauja.

Bedarbė švedijoje nuolatos didėja.

STOCKHOLM, gruodžio 5. — Švedijos bedarbės klausimas pasidarė taip rustus, kad atsirado reikalas pradėti vesti kampaniją už rinkimą aukų, kad išgelbėjus bedarbius nuo bado ateinančią žiemą. Tarp 100,000 ir 150,000 vyrų ir moterų dabar yra be darbo. Skaičius bedarbių lapkričio mėn. padidėjo 20,000.

Bedarbės komisija praneša, kad 53,000 žmonių nebeturi ko gyventi. Ji sako, kad tas skaičius nebeturinčių iš ko gyventi žmonių padidės dvigubai iki pabaigai gruodžio mėn.

Ant kiekvieno gatvės kampo Stockholme minios bedarbių susirenka apie aukų dėžę ir prašinėja išmaldų iš praeivių.

Premieras Branting, kuris visuomet rupinosi darbininkais, ir dabar deda didelius pastangų, kad visa šalis atsilieptų į šaukimą pagalbos. Visi švedijos miestai parupina miesto darbus už uninę algą ir tie, kurie gali, kasdien atiduoda dalį savo uždarbio visai neturintiems darbo.

Cita jėško pagalbos.

WASHINGTON, gruodžio 5. — Į čia atvyko specialinė Toliųjų Rytų Respublikos (Čitos) delegacija, kad įteikus kitoms valstybėms tos respublikos valdžios prašymą pagalbos privertime Japonijos kareivius pasitraukti iš Siberijos. Delegacija turi ir kitų tikslų. Ji nori užmegsti prekybos ryšius su šiomis šalimis ir išgauti kitų šalių pripažinimą tos respublikos.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "NAUJIENOS"

NAUJIENŲ

Pinigų Siuntimo Skyrius atdaras kasdien nuo 8 v. ryto iki 8 v. vakare. Nedėdieniais nuo 10 v. ryto iki 2 val. po piet.

Markių kursas nepastovus

Vokietijos markės ir Lietuvos auksinai umai buvo pradėję kilti. Po to vėl nuopulė. Markių likimas daug priguli nuo Vokietijos skolų palengvinimo. Jeigu skolos bus palengvintos, tai markės gali kilti dar augščiaus. Bet ar tikrai taip bus, tai sunku atspėti. Kam reikia pasiūsti pinigų Lietuvon, tegul geriaus pasiūncia dabar, nesileidžiant į spėjimus ir spekuliaciją.

Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius yra didžiausia lietuvių pinigų siuntimo įstaiga Amerikoje, ir Naujienų siunčiami pinigai greičiaus pasieks Lietuvos negu kieno nors kito. Naujienos duoda pilną gvarantiją už pinigų siunčiamus perlaidomis ir duoda paprastas gvarantijas už savo čekius. Naujienos išmaito didesnes pinigų sumas pagal pigiausio dienos kurso, koks tik yra New York'e ar Chicagoje. Naujienos yra korespondentu didžiausio Lietuvos banko — Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko Kaune. Naujienos siūncia pinigų ne tik Lietuvon, bet ir į visus kitus svieto kraštus. Siųsdami pinigų, visuomet kreipkitės į Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrių.

NAUJIENŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1739 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Roosevelt 5500

Subscription Rates:

\$3.00 per year in Chicago.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago.
5c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienuos eina kasdien, išskyrus
nedėdienius. Leidžia Naujienuos Ben-
drow, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 5500.

Užsakovėms kainos:
Chicagoje — paštui: \$3.00
Metams — 4.50
Pusei metų — 2.25
Trims mėnesiams — 1.75
Dviem mėnesiams — 1.50
Vienam mėnesiui — 1.00

Chicagoje — per nešiotojus:
Viena kopija — 08
Savaitė — 15
Mėnesiai — 75

Suvenytose Valstijose ne Chicagoj,
paštui:
Metams — \$7.00
Pusei metų — 4.00
Trims mėnesiams — 2.00
Dviem mėnesiams — 1.50
Vienam mėnesiui — .75

Lietuvon ir kitur užsienioje
(Atpiginta)
Metams — \$8.00
Pusei metų — 4.50
Trims mėnesiams — 2.25
Dviem mėnesiams — 1.50
Pinigus reikia siųsti pašto
Orderiu, kartu su užsakymu.

Planuojama
antra konferencija

Pasaulio diplomatų suvažiavimas. Washingtono jau numato, kad jisai dabar negalės išristi daugelio svarbių klausimų; todėl kyla mintis padaryti už keleto mėnesių antrą tarptautinę konferenciją. Ton konferencijon ketinama pakviesti ir Vokietiją su Rusija.

Protingesnieji diplomatai ir šandien norėtų, kad konferencijoje dalyvautų Vokietijos ir Rusijos atstovai, bet kolkas jie dar nedrįsta kreiptis į tas šalis. Tarptautinėje politikoje da yra per daug stiprūs tie elementai, kurie skelbia kerštą prieš Vokietiją ir stvoja už intervenciją Rusijoje. Tie elementai tečiaus tolyn vis labiau nenatka įtakos, ir tikimasi, kad už kokios pusės metų jie visai nebeturės pritarėjų.

Bet tuo tarpu, kada diplomatai gaisina laiką, finansinis krizis pasaulyje eina vis didyn, Europos valstybės bėda vis į didesnes skolas,

o Rusijoje milijonai žmonių miršta bado. Už pusės metų bus daug sunkiaus pataisyti dalykus, negu dabar.

Siūlo atgaivinti
internacionalą.

Francijos socialistų partijos suvažiavimas, įvykęs pusantr mėnesio atgal, nutarė raginti viso pasaulio socialistus atgaivinti socialistinį internacionalą.

Suvažiavime buvo dvi srovės. Dešinioji srovė, su pritarimu Anglijos darbo partijos, stoji už tai, kad būtų išsiuntinėta visoms socialistų partijoms, neišskiriant ir komunistų partijų, pakvietimui į bendrą tarptautinę konferenciją. Kairioji srovė, kurią parėmė atsilankęs iš Vokietijos nepriklausomųjų socialdemokratų atstovas, siūlė tokį pakvietimą išsiuntinėti ne atskiroms partijoms, o tarptautiniams socialistų (ir komunistų) centrams: Briuselio biurui (antramjam internacionalui), Vienos biurui (tarptautinei socialistų unijai) ir Maskvos centrui (trečiamjam internacionalui).

Antrasis pasiūlymas tapo priimtas, su tuo pataisymu, kad būtų kviečiamos ir tarptautinė konferencija ir tos socialistų partijos, kurios nėra prisidėjusios prie vieno "internacionalo" (kaip, pav. Italijos socialistų partija ir Amerikos socialistų partija). Išsiuntinėti pakvietimą suvažiavimas nutarė pavest Vienos biurui. Tas biuras (kurio priešakyje stovi garsusis Fritz Adler), kaip girdėt, jau pradėjo darbotis.

Galima todėl tikėtis, kad neužilgo visos socialistinio judėjimo srovės pasaulyje gaus formalį paraginimą pasiųsti savo atstovus į internacionalo atgaivinimo konferenciją. Jeigu komunistai atsisakytų dalyvauti tokioje konferencijoje, tai internacionalas būtų sutvertas be jų. O pasilikę vieni, jie neturėtų daug reikšmės, kuomet viso pasaulio socialistai būtų susivieniję.

SKAITYKIT IR PLATINKIT
"NAUJIENAS"

Laiškai iš Lietuvos

I
Dabartinė Lietuvos vidaus padėtis.

tuvos respublika, užuojautos pila kelius ir tiltus taisyti ir t.t. nepriklausomybės idėjai matėsi visuose sluoksniuose, išskiriant vienus dvarininkus ir kai kuriuos kitus turtinguosius. Valsiečiui nusibodo rusų žiaurumas ir plėšimai karo pradžioje, nuvargino jį, o neretai atėmė ir pasakutį gyvulį, paskutinį duonos kąsnį nepasotinami vokiečiai; darbininkas nenorėjo daugiau matyti priverstinių darbų, koncentrinų stovyklų, kur alkana žmogus gaudavo dirbti sunkius darbus ištisą dieną; neviliojo taip pat nei Lietuvos valstietis, nei darbininkas, besitarinantį bolševikui su jų anarchija, su jų žiauriausiomis revizijomis ir suriša su jomis bado smėkla. Tikslai kai kuriose vietose, kur ytin uoliai darbavosi Maskvos apmokami agitatoriai, žadėdami darbo klasei aukso kalnus, matėsi kiek užuojautos bolševikams. Bet apskritai imant, Lietuvos proletariatas, o ypač sodžiaus bežemiai čia parodė daugiau sąmonės, kaip rusų darbininkai, ir komisarų prižadais mažai tikėjo.

Rekvizicijos ir mokesčiai.

Nepasitenkinimas revizicijomis ir mokesčiais visur didelis, nors ir nevisur duodantieji revizicijas turi "racijos". Kad užlaikyti tokią didelę kariuomenę, kokia dabar sutverta Lietuvoje, nė viena vyriausybė be revizicijų negali apsieiti, reikia tik, kad tos revizicijos būtų teisingai paskirstytos. Revizicijomis nepatenkinti daugiausia dvarininkai ir stambesnieji ukinkininkai, nes žemės savininkai, kurie turi tik 12 margų (6 dešimtines) arba mažiau paprastai javų ir gyvulių valdžiai neduoda. Revizicijos sutvarkytos taip, kad tas, kas mažiau žemės turi, mažiau jomis apkrautas, kas jos daugiau turi, duoda daugiau: ukinkininkas, turintis nuo 6 ligi 9 dešimtinų, duoda valdžiai 15 svarų žiemkenčių nuo dešimtinės; turintieji nuo 20 ligi 49 dešimt. duoda 25% svarus; turintieji 50 ir daugiau dešimtinų — po 30 svarų nuo ariamos žemės dešimtinės.

Kova su okupantais.

Niekuomet neviliojo Lietuvos žmonių lenkų okupacija, nes visi gerai žinojo, kad su lenkų kareiviu ir žandarais ateis lenkų dvarininkas, kuris Lietuvos darbo žmonių prakaitu pasistengs atstatyti savo nusmukusius dvarus ir prisipilti visokių gėrybių.

1918 m. bemažko visoje Lietuvoje upas buvo pakilęs: i savanorių pulkus ėjo jaunieji sodžiaus ir miestų darbininkai, ėjo valstiečių sunys; ukinkininkai vežė i kariuomenės dalis maisto; visi norėjo atsikratyti nuo jų nelabųjų okupantų ir liuosiau atsikvėpti. Apsidirbę su svetimais naudotojais, Lietuvos darbo žmonės manė nugalėsią ir savuosius.

Toks buvo upas 1918 m., bet šiandien jis žymiai pasikeitęs. Nors dar ir šandien vargu kas ar nenorėtų kurio nors kaimynų okupacijos, bet nepasitenkinimas valdžia ir jos įstaigomis jaučiamas visur.

Nepasitenkinimas valdžia.

Reikia pastebėti, kad ne visur tas nepasitenkinimas turi rimto pamato. Čia dalinai kaltas ir Lietuvos žmonių tamsumas, kuris neleidžia jiems suprasti, kad kiekvienoje šaly reikalinga tvarka, tam tikri įstatymai ir t.t. Pavyzdžiui, labai dažnai sodžių tenka girdėti nusikundžiant, kam valdžia neduoda iš miško veltui medžių vežti, lie-

Darbo žmonių apsvylimas.

Bet jei čia skaitytas pasiskubintų padaryti išvadą, kad aš ginu valdžią ir žmonių nusikundimus laikau be pamato, tai labai apsiriktų. Daug kas daugiau gero laukė iš nepriklausomos Lietuvos, kada ji kūrėsi ir dabar gavo skaudų atspindį. Apsivylę pirmųjų pirmiausia darbo klesu, t. y. sodžiaus ir miestų darbininkai ir mažžemiai. Pradėtas 1919 m., socialdemokratams esant Ministerių Kabinete, svarbų darbo inspekcijos darbas, soc. dem. Pakniui vadovaujant, liko visai užmirštas arba sugriautas, kada ministerių pir-

Žemės reformos įstatymas.

mininku tapo p. Galvanauskas, o ministeriais tik pažangininkai ir klerikalai. Darbo ir Socialės Apsaugos Ministerija liko panaikinta, o jos reikalai priskirti prie Vidaus Reikalų Ministerijos. Vidaus Reikalų Ministeriu tuomet buvo paskirtas žinomas klerikaly šulas dr. Dr. Pigu. Pigu suprasti, kiek jam rūpėjo darbininkų reikalai! Įstatymai reguliuojantieji darbą ir ginantieji darbininkus nuo besodo darbdavių išnaudojimo liko arba visai panaikinti arba lyčia gyvenime nekunijami. Visi turintieji darbininkuose pasitikėjimo darbo inspektoriatu buvo pašalinti, arba gavo patys atsiskaityti, negalėdami vykdyti p. p. Dragelių nurodymų. Kiti ir nukentėjo arba pasišalinę užsienin. Visas Darbo ir Socialės Apsaugos Ministerijos darbas buvo tyčia ir visai apgalvotai musų klerikalų ir jų pakalikų sugriautas.

Griuvus p. Galvanausko ir susitvėrus vėl koaliciniam dr. Griniaus kabinetui (1920 m.) iš liaudininkų-demokratų ir krikščionių demokratų, padėtis mažai pakitė. Klerikalai ir čia varė savo darbą, pas kainresnių jų ministerius nebuvo drąsos, o gal ir noro jiems pasipriešinti.

Įstatymai darbininkų reikalams ginti. Nors dabar yra išleistas vienas antras įstatymas, ginantis darbininkų reikalus; bet gyvenime jie nevisuomet kunijami. Štai dvarų darbininkai (kumečiai) tik po ilgus ir atkaklios kovos išsidersa tokias ordinaritijas, kokios valdžios pripažintomis minimalinėmis (90 pudų javų, 240 markių pinigais per metus). Nesunku rasti dar ir dabar vietų, kur kumečiai gauda dirbti nuo tamos ligi tamos, o atlyginimą gauda žemesnį nustatyto minimumo. Pasiųsksti žmonės nevisuomet žino kam, o valdininkams paduotas skundas gali pas juos išstis mėnesius, kartais ir metus, kol ji peržiūr. Dirbančiųjų pas ukinkininkus ir mažose pramonės įstaigose darbininkų reikalų joks įstatymas nesaugoja. Atrodo lyg tų darbininkų visai Lietuvoje nebutų, arba jų padėtis tiek gera, kad ir apsaugos nereikalinga.

Pagaliau, fabrikuose ir šiaip stambesnėse pramonės įstaigose nėra to, ką jau senai iškaravo kultūringesniųjų Europos šalių proletariatas: nėra pramonės įstaigų darbininkų tarpy (Vokiečių "Betriebsratte"), nėra nė šešelio darbininkų kontrolės, truksta įstatymų apsaugojančių darbininkus nuo ligos, senatvės, nelaimingų atsitikimų ir t.t.

Žemės reformos įstatymas. Žemės reformos įstatymas vilkinama ligi šiai dienai, ir jau darbo inspekcijos darbas, soc. dem. Pakniui vadovaujant, liko visai užmirštas arba sugriautas, kada ministerių pir-

mininku tapo p. Galvanauskas, o ministeriais tik pažangininkai ir klerikalai. Darbo ir Socialės Apsaugos Ministerija liko panaikinta, o jos reikalai priskirti prie Vidaus Reikalų Ministerijos. Vidaus Reikalų Ministeriu tuomet buvo paskirtas žinomas klerikaly šulas dr. Dr. Pigu. Pigu suprasti, kiek jam rūpėjo darbininkų reikalai! Įstatymai reguliuojantieji darbą ir ginantieji darbininkus nuo besodo darbdavių išnaudojimo liko arba visai panaikinti arba lyčia gyvenime nekunijami. Visi turintieji darbininkuose pasitikėjimo darbo inspektoriatu buvo pašalinti, arba gavo patys atsiskaityti, negalėdami vykdyti p. p. Dragelių nurodymų. Kiti ir nukentėjo arba pasišalinę užsienin. Visas Darbo ir Socialės Apsaugos Ministerijos darbas buvo tyčia ir visai apgalvotai musų klerikalų ir jų pakalikų sugriautas.

Išstatymai darbininkų reikalams ginti.

Nors dabar yra išleistas vienas antras įstatymas, ginantis darbininkų reikalus; bet gyvenime jie nevisuomet kunijami. Štai dvarų darbininkai (kumečiai) tik po ilgus ir atkaklios kovos išsidersa tokias ordinaritijas, kokios valdžios pripažintomis minimalinėmis (90 pudų javų, 240 markių pinigais per metus). Nesunku rasti dar ir dabar vietų, kur kumečiai gauda dirbti nuo tamos ligi tamos, o atlyginimą gauda žemesnį nustatyto minimumo. Pasiųsksti žmonės nevisuomet žino kam, o valdininkams paduotas skundas gali pas juos išstis mėnesius, kartais ir metus, kol ji peržiūr. Dirbančiųjų pas ukinkininkus ir mažose pramonės įstaigose darbininkų reikalų joks įstatymas nesaugoja. Atrodo lyg tų darbininkų visai Lietuvoje nebutų, arba jų padėtis tiek gera, kad ir apsaugos nereikalinga.

Pagaliau, fabrikuose ir šiaip stambesnėse pramonės įstaigose nėra to, ką jau senai iškaravo kultūringesniųjų Europos šalių proletariatas: nėra pramonės įstaigų darbininkų tarpy (Vokiečių "Betriebsratte"), nėra nė šešelio darbininkų kontrolės, truksta įstatymų apsaugojančių darbininkus nuo ligos, senatvės, nelaimingų atsitikimų ir t.t.

Žemės reformos įstatymas.

Žemės reformos įstatymas vilkinama ligi šiai dienai, ir jau darbo inspekcijos darbas, soc. dem. Pakniui vadovaujant, liko visai užmirštas arba sugriautas, kada ministerių pir-

mininku tapo p. Galvanauskas, o ministeriais tik pažangininkai ir klerikalai. Darbo ir Socialės Apsaugos Ministerija liko panaikinta, o jos reikalai priskirti prie Vidaus Reikalų Ministerijos. Vidaus Reikalų Ministeriu tuomet buvo paskirtas žinomas klerikaly šulas dr. Dr. Pigu. Pigu suprasti, kiek jam rūpėjo darbininkų reikalai! Įstatymai reguliuojantieji darbą ir ginantieji darbininkus nuo besodo darbdavių išnaudojimo liko arba visai panaikinti arba lyčia gyvenime nekunijami. Visi turintieji darbininkuose pasitikėjimo darbo inspektoriatu buvo pašalinti, arba gavo patys atsiskaityti, negalėdami vykdyti p. p. Dragelių nurodymų. Kiti ir nukentėjo arba pasišalinę užsienin. Visas Darbo ir Socialės Apsaugos Ministerijos darbas buvo tyčia ir visai apgalvotai musų klerikalų ir jų pakalikų sugriautas.

Didžiama dvarų Lietuvoje arba dirvuojuja, arba tebevaldoma dvarininkų ir jų įgaliotinių. Pirmieji neretai gyvena Varšuvoje arba Vilniuj ir kala Lietuvai verguvs pančius už pačių Lietuvos darbininkų uždirbtus pinigus.

Visai gerai Lietuvoje jaučiasi įvairaus plauko spekuliantai; nesiskundžia ir kunigai.

Kyšių ėmimas.

Baigdamas rašyti apie Lietuvos vidaus padėtį, dar turiu paminėti kyšius. Jie Lietuvoje visur žyde žydi. Juos ima paprasti milicininkai ir pasieninio sargyba, ima aukštesni valdininkai, o retkarčiais šios silpnybės turi ir pačiose aukštybėse žmonės. Su kyšių ėmėjais labai mažai teko kovojama. Ypač jie buvo įsigalėję Valstybės Prezidentu esant A. Smetonai, tam stipriausiam beaugančios buržuazijos šului. Jis ir jo artimieji žmonės plačiai davinėjo rekomendacijos laiškus savo giminaičiams ir pažįtamiems, kuone perdėm aplenkėjusiems ir nusmukusiems dvarininkėliams. Šie gaudavo Lietuvos įstaigose geras vietas ir, jausdami tokio "didelio žmogaus" globą, šeiminkavau kaip linkami. Prisižvejoję pinigėlių, kitas ir pas lenkus nuslindo. Net ir teismas jiems nelabai tebuvo bausis: tasai "didelis žmogus" ir šį nura minti mokėdavo.

"Dabar" kiek mažiau imama kyšių, bet ir dabar stambių "afėrų" netruksta, nekalbant jau apie mažus, kasdieninius kyščius, prie kurių žmonės jau suspėjo priprasti.

Kitam laiške pakalbėsime apie Lietuvos ekonominę padėtį ir švietimo stovį joje, o vėliau — apie Lietuvos politinę padėtį.

Ukininkų Balsas.

FOSFORINĖ RUGSTIS.

Vienas trijų cheminių elementų, nuo kurių daugiausiai priklauso augmenys ir kurių randasi mažai dirvoj, yra fosforas bei fosforinė rugstis.

Šitoj šalyj išimtinai randasi tik kelios vietos, kur nesto-kuoja dirvose fosforinės rugsties našiam javų auginimui. Tai pripažįsta agronomai ir dirvų specialistai. Jų visų nuomonė

sutinka, kad fosforinė rugstis yra pagrindinis faktoris javų gamyboj.

Trukumas fosforinės rugsties dirvose turi būti papildomas mineralinėmis trąšomis. Ukininkas, pirkdamas mineralines trąšas tam tikslui, turi žinoti, kad jos būtų formoj "zuperių" fosforinės rugsties. Tokiomis trąšomis galime vadinti tas, kuriose randasi 14, 16 ir 18 nuosimčių fosforinės rugsties. Suprantama tos skaitlines reiskia kiek perkamose trąšose randasi fosforinės rugsties, kuri yra prieinama javams.

Fosforinė rugstis yra padaroma veikiant sierinai rugščiai ant kalkingo fosforo, kuris tik keliems augmenims yra dalinai prieinamas. Fosforinė rugstis javams yra cheminiai sujungta su kalkingu geležim ir aluminu. Toj formoj ji nėra pirma, negu javai gali pasinauprieinama augmenims. (Taigi, doti ja, ji turi būti cheminiai permaitinta. Sierinė rugstis veidkama ant kalkingo fosfato išskaido tas chemines kombinacijas ir padaro ji prieinamą augmenims.

Praktinai visose dirvose randasi didelės apstys fosforinės rugsties kalkingo fosfato formoj. Cheminis analizys parodo, kiek jo toj ir kitoj dirvoj randasi. Bet natūraliai susijungusi fosforinė rugstis yra beveik neprieinama javams. Del to fosforinę rugstį prisiaina teikti dirvoms perkant mineralines trąšas.

Svarbiausia funkcija fosforinės rugsties yra gaminti augmenų vaisius ir sėklas bei grūdus. Tai ji yra didelės svarbos javų gamybos žvilgsniu. Mažas bei menkas derlius, mažai ir susitraukę grūdai rodo stoką fosforinės rugsties dirvoj. Dirvose, kuriose esama daug azoto ir palyginamai mažas fosforinės rugsties, auga gana trąšus javai, bet jų derlius yra visai menkutis.

Trąšos žemos dirvos, kuriose auga augsti ir trąšus javai, parodo stoką fosforinės rugsties. Jas galima pataisyti fosforo-mineralinėmis trąšomis. Reikia žiūrėti, kad visi javai, ypač grūdiniai ir alfalfa, būtų aprūpinti fosforu. Nedobilios dirvos, kurios nemėžiamos mėšlu, reikalauja fosforinės rugsties ir azoto.

Fosforinė rugstis yra pigiausias materialas, iš trijų vartojamų gaminių išsitytų mineralinių trąšų. Tai gana svarbu, nes jos daugiausiai augmenys ir reikalauja. Ukininkai privalo žinoti, kiek apsimoka naudojimas fosforinės rugsties ir kitų mineralinių trąšų. Tuo tikslu reikia daryti bandymai vartojant nuo 200 iki 600 svarų trąšų akrui. Tie bandymai reikia daryti vienodos rūšies dirvose, nes tik tokiu budu galima apturėti teisingų rezultatų.

— A. Dvylis.

Šimto Nuošimčių
PatrijotasUPTON SINCLAIR'O
EINAMOJO LAIKO APSAKYMAS

(Tęsinys)

XXVIII

Petras be specialių atlyginimų už brangius žinių smotelius dabar gaudavo po penkiasdešimt dolerių i savaitę ir išlaidas. Beveik nebuvo tos dienos, kur jis nebutų sužinojęs ką nors svarbaus ir kas vakaras jis susisiekdavo su Magivne. Kaltinančioji pusė turėjo savo slapta raštinę, kur telefonystė tolydžio ėjo savo pareigą ir kurjerai žygiavo į apskričio teisininko raštinę ir į Gofės raštinę — vis tai kad išvengus pašalinio paklausymo telefonu kalbant. Petras iš Gubernio gynimo Komiteto nuedavo kur i viešbutį prie telefono budelės, paduodavo slapta numerį, paskui savąj — šeši — keturi — du. Kiekvienas užinteresuotųjų kaltinančios ir teisi-

namos pusės svarbesniųjų žmonių turėjo numerį. "Gubernio" pavardės niekas neminėjo per telefoną.

Nagrinėjimai prasidėjus šunku buvo gauti kas dirba Gynimo Komiteto raštinėj — kiekvienas norėjo būti teisme! Kas kelios minutes kas nors atėdavo su vėliausiais pranešimais apie sensacingas sekmes. Kaltinančiai pusėi pavyko atmesti policijos teismo užrašai, parodantįs, kad josios geriausia liudininkė laikė paleistuvybę namą negrams. Kaltinančioji pusė pristatė įvairius daiktus, kurie busių policijos atrasta gatvėje po sprėgimui; viena buvo spąstis, busių bombos dalis — bet paaiškėjo, kad tai buvo telefonas dalis! Taip pat jie pristatė laikrodžio dalis — bet pasirodė, kad jie per savo begalinį uolumą pristatė dviejų laikrodžių dalis! Šitokių sujudimų buvo kasdien.

XXIX.

ANT galo kaltinančioji pusė užbaigė savo nagrinėjimą ir Petras buvo pašauktas Andriaus ofisan, kad perklausinėjus ji kaip liudininką. Teisininkai pasakė, kad jis bus roikalingas už dviejų trijų dienų.

Bet Petras niekuomet nemanė stoti kaip liudininkas; jis visą šią laiką apgaudinėjo teisinamąją pusę — "tempdavo juos", kaip jis sakė, kad jiems įtikus iki galo. Tatai jis mąstė, kaip

čia pateisinus savo paskutinį atsisakymą. Jam atėjo mintis i galvą bekramtant užkandį ir jis taip nusidžiugęs ja, kad tašlainio šmotas ne i tą gerkle pataikė ir jis, užsikosjęs, turėjo bėgti iš valgyklos laukan. Tai buvo pirmutinis jo gabumo žingsnis; lig šiol Magivnė sugalvodavo planus, bet dabar Petras patyrė, kad jis pats gali būti ponas! Kam jam klausyti kito įsakų, kada jis tokias sniegėnis turi? Jis nuėjo su savo planu pas Magivnę ir Magivnė pasakė "puikus". Petras taip užrėdė nosį aukštyn, kad paprašė daugiau algos ir gavo.

Šitas planas turėjo dvigubą patogumą; viena jis išvadavo Petro svarbą ir vardą pas Raudonuosius, kita, jis naikino Makormiką, kuris buvo vienu uoliausių teisinamos pusės darbuotojų, vienu pavojingiausių Raudonųjų Amerikos Mieste ir asmeniniu Petro priešu. Magivnė patraukė savo slaptąsias vietas ir Amerikos Miesto laikraštis "Times", beaprašinėdamas bylą, paminėjo paskalų, busių teisinamąją pusę žada statyti liudininku vyrą, kuris sakėsi buvęs kankintas miesto kalėjimė delto, kad jis nesutikęs melagingai liudyti prieš Guberį; kaltinančioji pusė ištyrė to vyro praėitį ir surado, kad tik neseniai jis suviliojo jauną merginą ir toji nusidūdė, nes jis atsisakė ją vesti. Petras pasiėmė šitą Amerikos Miesto laikraščio "Times" numerį, nuėjo Dovydo Andriaus raštinėn ir pasakė,

kad jis turi reikalo pasimatyti su teisininku prieš jam i teismą išeinantį; padėjęs laikraštį ant rašomojo stalo, jis pasakė, kad tas ji kaip liudininką Gubernio byloj užmušė. — Tai purvinas niekšio melas! — pasakė jis. — Ir atsakomybė už jo išplatšinimą krinta ant Petriko Makormiko.

Tokios tai sunkenybės gula ant teisininkų pečių sunkiai vedamose kriminalinėse bylose! Nelaimingasis Andrius bandė kaip nors sutaisyti dalykus; jis ėmė prašyti Petro — jei tai yra melas, tai Petras turėtų džiaugtis, turėdamas progą atsakyti savo šmeižikams. Teisinamoji pusė pastatys liudininkus užginčijimui jo. Ji pastatysianti Stasę Todaitę jo užginčijimui.

— Bet Stasė sakė, man, kad ji mane įtaria.

— Taip, — tarė Andrius, — bet ji man neseniai sakė, kad ji nėra tikra tame.

— Mangs tas nešildys! — atsakė Petras. — Jie paklaus manęs, ar kas man darė apkaltinimą ir kas ir aš turėsiu pasakyti, kad Makormikas, o jei jie ims jį klausinėti, tai ar jis drįs užsiginti, kad jis kaltino mane?

(Bus daugiau)

Telephone Boulevard 5052
Dr. A. Juozaitis
DENTISTAS
Valandos: nuo 9 iki 9 val. vakare. Sereom 9 v. ryto iki 12. Vakarais 6-9. Nedėl. pagal sutarimą.
2261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Darbininko Draugas

PAIN-EXPELLER

Valžbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofiso.

Garsus per daugiau kaip 50 metų.

Tėmyk įkaro (Anchor) Valžbaženklis

I LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS

LAIVAKORTES galima gauti pagal prekes kompanijų ir ant geriausių laivų visų linijų pas seniausią LIETUVIŠKĄ agentą — **G. KUNAŠAUSKĄ**. Agentūra uždėta 1910 m. PASPORTUS išreikalančių visiems keliaujantiems i LIETUVĄ.

Atvažiuojančius iš kitų miestų patinku ant stoties. Persiuntimas PINIGŲ i LIETUVĄ pagal dieninį kursą. ATYDA. Mainymas pinigų ne priverstinis, bet išmanau, jeigu kas klausia.

G. Kunašauskas

179 E. 3-rd Street, New York, N. Y.

Nuo slogų, kurios apsisėda giliai krutinėje.

VICKS VAPORUB greitai dasigauna prie kraujo sukepmui, kadangi susigeria ir gydo.

Kuomet slogos eina apsisėda giliai krutinėje, yra pavojus bronchito arba plaučių uždegimo, nuostoliai iš algos atžvilgio ir lešos gydytojams ir slogintojoms. Užvis teisingiausias budas su laikyme slogos su garuojančia mosčia VICKS VAPORUB. VICKS susigeria ir gydo. Jame randasi laikų išmėginimai patikėtinos gyduolės — kamparas, mentholas, eukaliptas, čiobreliai ir tarputinio alyva.

Trink Vicks gerai gerkle ir krutinėje. Aprisk flaneliniu audėdu, Kunaš užkais umai, paliusuos medikalis garas kuris gydo per valandas po tam suskretimas atsiliuosuoja, skausmas ir veržimas krutinės pranyksta. Pagijimas greitai reiškiasi.

VICKS antiseptiškos vertės priduođa puikiausį jautimą odos sužeidimams ir niežėjimams — įsijpovimai, nusi-brozdinimai, gelimai, įkandimai ir odos niežėjimai. Atrasi te naujus budus vartojimui kasdieną. Pardudomas visose vaistinėse po 35 centus.

VICKS VAPORUB

Virš 17 milijonų puodelių išvartojama kas metai.

Dar ne vėlu Kaledų Dovanas

Pasiųsti Lietuvon savo tėveliams ir giminėms. Neužmirškite savo mylimųjų tėvynėje! Tegul Kaledų šventės buna jiems linksmos! Kol kursas pigus, siųskite jiems dovanas pinigais, per: —

Lithuanian Sales Corporation

3313 So. Halsted St., CHICAGO, ILL. Phone Yards 6062.

Laivakortes parduodame i Lietuvą ir iš Lietuvos ant visų linijų. Laivakortės iš New York i Piliavą \$106.50, iki Rotterdam \$100.00.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVE parduoda savo šėrus po \$7.00. Kas ankščiau prisidės prie mūsų, daugiau pelnys.

Važiuojantiems Lietuvon mes parupiname pasportus ir kitus reikalingus dokumentus gerai ir greitai.

Taipgi pranešame, kad pinigų siuntime ir kituose reikaluose; kam arčiau ir patogiau, malonėkite kreiptis i sekančius mūsų skyrius: —

TOWN OF LAKE, CHICAGO, M. J. Damijonaitis, 4559 S. Hermitage Ave., Tel.: Boulevard 7078.

WAUKEGAN, ILLINOIS A. J. Sutkus, 1317 So. Victory Street, Tel. Waukegan 1306 R.

ROSELAND, ILL. J. Ramanauskas, 10308 Michigan Ave., Tel.: Pullman 974.

KENOSHA, WISCONSIN J. Trakselis, 464 N. Sheridan Rd.,

WAUKEGAN, ILLINOIS A. S. Precinauskas, 760 So. Sheridan Road

Gera sveikata, yra didžiausia palaima.

Dr. Whitney 175 N. Clark St., Chicago, Ill. Tarpe Randolph ir Lake Sts. Ofiso val.: 9 ryto iki 8 val. vak. kasdien. Nedėliomis nuo 10 val. ryto iki 1 val. po pietų.

Aš žinau kaip

Todel, nepaisant ligos didumui nei laiko ilgumui per kurį kentėte ir nepaisant kiek kartų esate apsigavę beįsėskodami savo sveikatos, esu pri-sirengęs parodyti, ką gero jums galiu padaryti. Gal galėsiu ir jums pagelbėti, kaip kad šimtus kitų, pastaciau i teisingą kelią prie sveikatos. Mano kaina labai žema ir išlygos prieinamos. Patarimai veltui.

Dirbėjas ir Importuotojas geriausių armonikų pasaulį. Visokių gatunkų. Pigiau parduosiu negu kiti. Dykai lekeijos pirkėjams. Rašyk angliskai del informaciję.

Ruatta & Serenelli
817 Blue Island Ave.

(Apgarsinimai)
PINIGAI

Siųsk pinigus i Lietuvą per atsakančią įstaigą, per įstaigą kurios kasdieninis kursas yra teisingas ir delto pigiausias. Siųsk per įstaigą, kurios pinigų orderiai pasiųsti Pašta, čekiais ar Telegramais yra kuogreičiausiai priduoti ir apmokėti ypatai Lietuvoje tikrais pinigais pilnoj sumoj. Įstaiga, Amerikoje i Lietuvoje visiems gerai žinoma.

FEDERAL BOND & LAND COMPANY,
666 W. 18th St., Chicago, Ill.
1439 S. 49th Court, Cicero, Ill.

DR. A. MONTVID

Lietuvio Gydytojas ir Chirurgas
25 East Washington St.
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto.
Telephone Central 3863
1824 Wabansia Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakarų
Rezidencijos tel. Kedzie 7718

Padarysime 500 namų linksmas

Ateik i mūsų dirbtuvės brenčių

Tiktai \$25 graphų reguliari kaina nuo \$100 iki \$200
Tik 500 phonographų su tokia kaina.

VELTUI Jus pasirinkime iš 24 rekordų, 500 pilno adatu, taipgi dainuoto pas mus i mes phonographu. Ateikite adas mus i mes

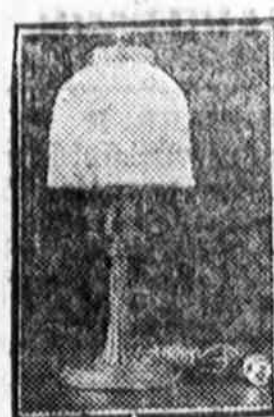
parodysime gražiausių phonographų. Kiekvienas phonographas yra peržiūrėtas mūsų mechanikų, 15 metų patyrimo. ATEIK TAIP GREIT, KAI GALI GERIAUSIAM PASIRINKIMUI. MES PALAIKYSIM IR KADA NORĖSI, TADA PRISTATYSIM VILTUI PRISTATOME VISUR. JEI GYVENI UŽ Miesto, PASIUSIME C. O. D. DALESDAMI PERŽIURĖTI PIRMAU, NEGU MOKĖSI PINIGUS.

Main Salesroom Factory Branch

1020 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Atdara kasdieną nuo 9 iki 9, Ned. iki 4 val. po pietų.

KALEDŲ DOVANOS

Nustebink savo moterį ir draugus su Kaledų Dovanoms. Turime skalbiamų mašinų, ant grindų ir stalo pastatomų gražiausių ir visokių rūšių lempų. Specialiai žemos kainos prie Kaledas. Labai specialūs kainos Kaledų eglaitėms šviestos.

Suvedame dratus ir suvedame fixtures i 6 kambarių namą už \$69.00. Persitikrinimui kreipkitės pas mus arba telefonuokite, o mes suteiksim apskaitinimą. Darbų visuomet garantuojame.

Taipgi laikome elektros įrankių krautuvę ir tal-some viską namieje. Mūsų kainos prieinamos.

NEW PEOPLES ELECTRIC CO.

1711 West 47th St.

Tel.: Yards 413

Tarpe Hermitage ir Paulina.

Tel. Monroe 2804

DR. W. F. KALISZ

Specializmas: Moterų ligos ir Chirurgija.

1145 MILWAUKEE AVE.

CHICAGO.

Specialistas Ligu

Venerališkų, kraujo, odos, kroniškų, inkstų ir puslės. Elektriškas gydymas su pagalba X-Ray spindulių.

DR. J. W. BEAUDETTE

Ofisas

Novako Valstina

1724 S. Ashland Ave.

Val.: 2:30—5 ir 8:30—10 P. M.

Ned.: 2:30—4:30 P. M.

Telephone: Canal 464

Ofisas

5100 S. Ashland Ave.

ant viršaus Banko

Val.: 1—2:30 ir 6:30—8:30 P. M.

Nedėliomis iki 2:30 P. M.

Telephone: Republic 805

STREIKAS UŽBAIGTAS

Susvesk elektros dratus i savo namą dabar. Kaina stebėtinai žema. Pagabus išmokėsio planas suteikiamas, jei norite. Mielai apskaitinavimą suteikiame.

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
1619 W. 47th St. Tel. Boulevard 1892 Chicago, Ill.

Saule nudegus nosį

Vartok apšiai šaldančio

Mentholatum

Lengvai gydo, greitai ir antiseptiškai.

Severos Gyduolės užlaiko seimynos sveikatą.

Kosulys ir persialdymas.

Šiam laike metu, kosulys ir persialdymas viešpatuoja tarp suaugusių ir vaikų. Jeigu neatkreipsimės, jie gali suteikti yvarias pavojingas ligas. Prašalink nedoras pasėkmes nuo persialdymo, imdamas Severos Cold and Grip Tablets (Severo Pylskelės nuo Persialdymo ir Gripo). Kaina 50c. — Greitą pagalbą nuo kosuli duoda

Severa's

Cough Balsam

(Severo Balsamas nuo Kosulį). Jis palengvina erzimą, paliuso skreplius, sustabdo kosulį, padara kvėpavimą lengvą ir pagelba gamtai sugrąžinti normaliąją stovį. Didėsi bankote 60 centai, mažesni 25 centai. Visose Aptiekose.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

BULGARISKA KRAUJO ARBATA

Milioni žmonių vartoja šią arbatą, slogų užmušimui; ima ją karštą citinant gulti. Ji paliusuoja užkietėjusius vidurius, silpną pilvą sutvirtina ir inkstus ir prigelbia kraują išvalyti. Praykit savo vaistininko arba pasiimsime apdruosta paštu i dideli šeimynai bakšą \$1.25, arba 3 už \$3.15, arba 6 už \$5.25. Adresas: Marvel Product Company, 461 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

J. P. WAITCHES

Lietuvys Advokatas
Dienomis: Room 511 —
127 N. Dearborn St.
Tel. Dearborn 0036
Vakaraig: 10736 S. Wabash Ave.
Tel.: Pullman 6377.

CANADIAN PACIFIC

STEAMSHIPS LIMITED

NAUJA

TIESI KELIONĖ IŠ MONTREAL IŠ DANZIGO.

Pagabausis susinešimas su Pila, Kauu ir Karaliaučium.

VISA VANDENIU KELIONE BE PASIVELAVIMO, BE PERSEDIMO.

Dideliais, smarkiais ir populiariais laivais "Scandinavian", 12,100 tonų ir "Corsican", 11,500 tonų.

Sie garlaiviai sustos prie HARVE ir SOUTHAMPTON.

KAINOS IKI DANZIGUI pigiausios kabinete \$200.00

Trečios klesos \$110.00

Kaina iki Pilaus.

Trečia klesas \$135.00

Atsiųskite prie artimausio laivakortų agento, arba

THE CANADIAN PACIFIC

Railway Trafiko agentas

40 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

I LIETUVĄ

Zieminės numazintos kainos galėje Arčiausia pasiekimui Lietuvos vieta. Geras maistas, ir užtektinai. Didelė pasivaikšiojimui vieta. Visi parankumai, moderniško laivo.

RED STAR LINE

Iplaukia kas savaitę

Samland New York i (Sausio 14

Hamburga.

Kroonland New York Gruod. 17

Lapland Hamburga Gruod. 7

Finland Hamburga Gruod. 31

Zealand Hamburga Gruod. 24

AMERICAN LINE

Mongolia New York (Sausio 12

Minnekahda i (Gruodžio 10

Manchuria Hamburga (Gruodžio 29

Tikėtai tiesiai i Pila

INTERNATIONAL MERCAN-

TILE MARINE CO.

120 laivų 1,300,000 tonų

Chicago: F. C. Brown, West. Pass.

Manager. 14 North Dearborn St.

KRUPA

Prašalina i 15 minučių be vėmimo! Glesco išmeta smaugiančią gličią medėgą iš visos sistemos. Nelaik praeinant krupo! Jis užpuola vidurnaktį be perspėjimo ir be pasigalėjimo. Bukit visuomet prisirengti ir turėkit Glesco ant rankų. Vartojamas per 35 metus milijonų motinų. Pardavojamas visose vaistinėse už 50c butelis, bet kaip gali pamieruoti dalyko vertę kuris gali išgelbėti gyvastį?

Dr. Drake's GLESSCO

For Coughs, Colds and Croup

Chroniškos Ligos

Tikra Diagnoza

Kraujo ištyrimas

Elektros Instrumental

J. VAN PAING M. D.

2221 So. Kedzie Ave.

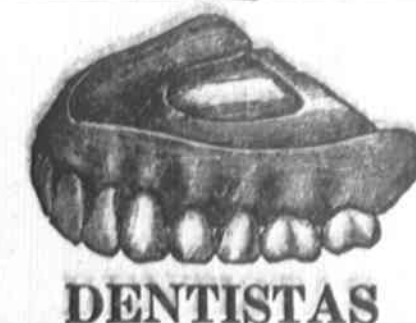
Val. 1—2; 7—9 po piet.

MRS. A. MICHNIEWICH AKUSERKA

3101 S. Halsted St., kampas 31 gat. Vienne name su Dr. Monkevičium. Tel. Boulevard 9708

Baigusi Akuserijos kolegiją; ilgal praktikuosusi Pensilvanijos hos pitalėse. Pasėkmingal patastauja prie gimdymo. Duda rodą visokią ligos ir kitokiūse rei kluose moterims ir merginoms.

DENTISTAS

Kainos Numazintos Gold Crowns — taip žemai \$3.50 Plates — taip žemai \$8.00 Bridgework — taip žemai \$4.00 Už šitas kainas gali atlikti sau naudingą dalyką tuojaus. Darbą gvarantuojame, kaip geriausia.

Examinavimas veltui
Dr. Frank Satten
Kampas 47-os ir Halsted St.

DR. A. R. BLUMENTHAL

Akių Specialistas

4649 S. Ashland Ave.

Kampas 47th St.

Dienomis, 9 ryto iki 9 vak.

Ned. 10 iki 12 pietų.

Tel. Boulevard 6487

Dienomis: Canal 8110 arba 867

Nedėliomis: Drexel 968 - Drexel 4186

GYVENIMAS: 3318 S. Halsted St.

Val. 9—12 ryto ir 8—9 val. vak.

T. Pullman 5438

DR. YUSKA

1900 So. Halsted St.

Tel. Canal 2118

Ofise valandos: nuo 12 ryto iki 8 vakara.

Rezidencija: 2311 W. 63rd St.

Tel. Prospect 3466

Telephone Yards 5032

DR. M. STUPNICKI

3107 So. Morgan St.,

Chicago, Ill.

Valandos: Nuo 8 iki 11 ryto

ir nuo 5 iki 8 vakara.

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 15 metal

Ofisa

4729 So. Ashland Ave., 2 lubos

Chicago, Illinois.

Specialistas džiuvos

Moteriškų, Vyrų ir

Val. 14 ir 7-9. Ned. 10-12 pietų.

DR. M. T. STRIKOL'S

Lietuvys Gydytojas ir Chirurgas

People Teatro Name,

1616 W. 47th St., Tel. Bosl. 108

VALANDOS:

8 iki 8 vak. Nedėl. 10 iki 12 ryto

Eos. 2914 W. 43rd Street

Telephone McKinley 268

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 30 metal

Ofisas:

3149 S. Morgan St., kertis 32 St.

Chicago, Illinois.

SPECIALISTAS:

Moteriškų ir Vyrų ligų.

Taipgi Chroniškų Ligu.

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 ryto iki 3 po pietų, 5—7

vakare. Nedėliomis nuo 10 —

2 po piet.

Telephone Yards 637

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos: 10 iki 12 ryto; 1 iki 4 po

piet. 6 iki 9 vakara.

Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

1621 S. Halsted St.,

EUROPEAN AMERICAN BUREAU
FABIANAS ir MICKIEWICZ, Ved.
Geriantis, sutimas pinigų,
laikavimas, pasipirštis ir t.
NOTARIJUS
Real Estate, Paskolos,
Insurancija ir t.
809 W. 35th St., 3ri S. Halsted St.
Tel. Boulevard 611
Valandos: 9 iki 6 kasdien
Vakaras: 7 iki 9 vakar
Ned: 1 iki 3 pietų

K. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisai:
127 N. Dearborn St., Room 1111-13
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną
vakarą, išskyrus utarninką ir
ketvirtą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 r.

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. 22nd St., kerta Leavitt St.
Telephone Canal 2552.
Valandos: 4 iki 6 po pietų, ir nuo
7 iki 9 vakarą.
Veda visokias bylas, visuose
teismuose. Ekscimavojie Abstrak-
tus, ir padirba visokius Dokument-
tus, perkant arba pardaviant, Lot-
tus, Namus, Farmas ir Biznius.
Skolina Pinigus ant pirmo morge-
žiaus ant lengvą išlygą.

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas
39 So. La Salle St. Room 324
Tel. Central 6899
Vak.: 812 W. 33rd St., Chicago
Tel. Yards 4681.

S. W. BANES
ADVOKATAS
Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.
1311 Rector Building
79 West Monroe Street, Chicago.
Phone Central 2560
Rez. 3214 S. Halsted St.
Yards 1915. Val.: 6 iki 9 vak.

Tel. Haymarket 3669
JOSEPH W. GRIGAL
Lietuvio Advokatas
Kambaris 306, Home Bank Bldg.
Kamp. Milwaukee ir Ashland Ave.
Ofis: val.: nuo 9 iki 5 ir nuo 7
iki 9 vakarą.

GOLAN & GOLAN
ADVOKATAI IR PATARRIAI
1305-7 127 N. Dearborn St.
Randolph 3899
MAURICE J. GOLAN
Res. 1102 S. Ashland Blvd.
Seeley 3670

ANTANAS A. OLIS
(Olszewski, Jr.)
ADVOKATAS
Veda bylas visuose teismuose
Miesto Ofisai:
7 S. Dearborn St., Room 1040
Telefonas: Central 1774
Vakara: 3251 So. Halsted St.
Telefonas: Boulevard 553

Tel. Randolph 2898
A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisai vidurmiestyje.
ASSOCIATION BLDG.
19 So. La Salle St.
Room 1303
Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų
Namų Tel.: Hyde Park 3395

Phone Boulevard 6801
ANTANAS GREJUSKA
Generalis
Kontraktorius ir
budavotojas.
Budavojama ir talama.
1401 W. 47th St., Chicago

Telephone Yards 5834
DR. P. G. WIEGNER
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 ir
ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago, III.

PUSE KAINOS
Išpardavimas
Vyrams ir vaikams siutai ir over-
kotai \$20, \$25 ir \$30, dabar po \$10,
\$12.50 ir \$15.
Kiti siutai ir overkotai iki \$45.
Turime pilniausią pasirinkimą vyriš-
kų vaikams ir vaikams siutų, over-
kotų, Mackinaws, rainkotų ir kelninių
už pusę originalios kainos. Taipgi,
trunkų ir siutkelių.
Tarnostis patogi vertė, arba pinigai
grąžinami.
Atidara kasdien 9 iki 9 val. Ned. iki
6 vak.
Išleista 1902
S. GARDON,
1415 So. Halsted St.

CHICAGOS ŽINIOS

Neįvykęs Šaliapino koncertas.

Šaliapino koncertas, kurs tu-
rėjo įvykti praėjusį sekmadienį
didžiuliam Auditorium teatre,
neįvyko. Paskirtą valandą, po
pietų, susirinkusios apie tetrą
minių minios su didžiausiu ap-
silviliu turėjo grįžti atgal iš-
girdusios, kad "koncerto nebus,
Šaliapinas serga."

Kadangi apie laukiamąjį
gruodžio 4 dieną Šaliapino kon-
certą vietos angliškioji laikraš-
čiai visą laiką atkakliai tylėjo
ir chigiečiai žinojo apie jį
tik iš svetimkalbių laikraščių—
žydų, lietuvių, rusų etc.—tai
susirinkusiųjų miniose buvo
nuomonės, kad koncertas ne-
įvykęs ne dėl to, kad Šaliapi-
nas būtų taip staigiu susirgęs,
bet kad tam tikros dzingų sfer-
os pasirūpinusios neleist jam
čia dainuoti. Žydų laikraščio
"Forverts" reporteris tuojau
nuyko į Drake hotelį, kame
Šaliapinas yra apsiostojęs, ir
turėjo su juo pasimatymą. Gar-
susius rusų artistas, pasirodo,
tikrai jaučiasis negerai ir daktā
rai griežtai uždraudę jam dai-
nuoti. Šaliapinas pareiškęs
belgi, kad jis vistiek duosias
Chicagoj koncertą, kaip tik bu-
sią galima gauti kitam kartui
Auditorium teatras, ar bent ki-
ta tinkama salė.

Koncertui neįvykus buvo
pranešta, kad bilietus pirkū-
siems pinigai bus grąžinti Kim-
ball Hall ofise, pirmadienį ir
antradienį. Vakara vienas "Nau-
jieniečių" buvo nuykęs į Kim-
ball Hall atsiimti pinigų ir čia
jam paaiškino, kad Šaliapino
koncertas įvyks už diėjų sa-
vaičių Auditorium Tetre ir kad
tie patys bilietai buisų geri.

PATARIMAS APSISAUGOJIMUI NUO ŠALČIO.

Sveikatos departamentas
išleido atsišaukimą į žmones
kaip reikia užsilaikyti žiemos
laik, kad nepagavus šalčio. Ja-
me sakoma, kad jeigu nenori
pagauti šalčio, tai kuodaugiau-
siai stengkis būti ore, daryk
kasdien gimnastikas, nebuk ne-
išvedintuose kambaryuose ir ne
persivalgyk, tai niekados nepa-
gausi šalčio.

Žmonės dažniausiai pagauna
šaltį, kada daugiausiai laiko pra-
leidžia neišvedintuose kamba-
riuose bei susirinkimuose, kur
daug žmonių prieina ir vieta
palieka tvanki. Taipgi dažniau-
siai žmonės gauna šaltį, kada
kambary bebudami atšala kojas;
jeigu pasitaiko atšalti kojas lau-
ke, tai nėra pavojaus pagauti
šaltį, nes pajutus, kad kojomis
šalta galima biskį patrepsėti,
kojas sušildyti ir tokiu būdu
šalčio pavojų prašalinti. Taipgi
labai greit galima pagauti šaltį,
kada miegojęs neišvedintame
kambary sušilęs rytmetį išeini
laukan. Be to labai daug žmo-
nių užsikrečia šaltį, kai jie su-
ėję su tais žmonėmis, kurie tu-
ri šaltį, duoda jiems tiesiai į sa-
vo veidus kosėti arba čiadyti,
nes tuomet jie užsipauna jiems
ant burnų šalčio perus ir tokiu
būdu užsikrečia šaltį.

ONA POVLATČIUTĖ
— REKSTIENĖ.
Mirė gruodžio 3 d., turėdama 28
metus amžiaus. Paliko vyrą Sil-
vestrą ir sūnų Teodorą. Paėjo
iš Panevėžio apskr., Sidabravos
parapijos. Laidotuvis atsisbu
gruod. 6 d., 9 val. iš ryto į Tau-
tiškas Kapines iš namų 4502 So.
Honore St.
Giminės ir pažįstami kviečia-
mi atsilankyti pagraban ir daly-
vauti laidotuvių. Lieka nuli-
dime vyras Silvestras ir sūnus
Teodoras.

"AVYS" KERPIAMOS BLIAUNA.

Lundino — Thompson'o po-
litinė mašina pradėjo perdaug
trumpai savo "avims" vilnas
kirpti: jos jau bliuana...

Kiekvienas civilis miesto dar-
bininkas, kuris dar šiek tiek
žmoniškesnę algą gauna, kiek-
vienas kontraktorius, kuris tie-
sioginiu ar netiesioginiu būdu
daro biznį su taip vadinamais
miesto salės bosais ir kiekvienas
biznierių, kurio pasisekimas,
daugiau ar mažiau, priklauso
nuo tų bosų malonės, yra ver-
čiamas pirkti busimam balui ti-
ketą už \$100, nežiurint to, ar
jis eis į jį ar ne. Bet tai dar tik
baikos, — kiekvienas darbinin-
kas uždirbantis metams \$3,000
turės dar \$400 prie tiketo pridė-
ti; uždirbantis \$5,000 turės dar
pridėti \$500 ir t. t. Tie pinigai
bus skiriami politiniam fondui,
sekamiems rinkimams. Taigi tas
miesto darbininkams ir nepatin-
ka.

Gi kad pasipriešinti miesto sa-
lės bosams, civiliai miesto dar-
bininkai daro tarp savęs pasira-
šimus ir rengiasi tuo reikalu
kreiptis prie valstijos prokuro-
ro, kad šis apgintų juos nuo po-
litikierių išnaudojimo. Mat jel-
gu kuris iš jų nepirks to tiketo
su "plus", tai jam grėsia nete-
kimas darbo.

Taigi tur but tik delto politi-
kieriams ir nesiseka Chicago va-
lyti, nes jie perdaug užsiėmę su
"viešais" reikalais...

5 CENTŲ "FERO" DAR NEMATYT.

Illinois prekybos komisija prane-
šė, kad ji patyrus, jog gatve-
karių kompanijos be sumažini-
mo savo darbininkams algų, su-
moj \$5,176,000 metams, negalės
sumažinti mokėsties už važinė-
jimą iki penkių centų. Taigi ji
gal patars teisėjams businame
teisme priversti gatvekarių
kompanijas sumažinti savo dar-
bininkams algas. Gi jeigu gat-
vekarių kompanijos ir sutiktų
tai padaryti, tai tada jų darbi-
ninkų unių vadai kreiptų į tei-
sėjus ir priordinėtų, kad prie
dabartinio pragyvenimo brangu-
mo darbininkams algų negalima
sumažinti, nes jie ir dabar ne-
pakankamai jų gauna. Taigi jei-
gu prekybos komisija pradeda
jau tokius argumentus prieš
gatvekarių kompanijas statyti,
tai suprantama, kad žmonės dar
negreit gatvekariais už penktu-
ką važinėš.

NUŠOVĖ SAVO DRAUGĄ.

Alfred Lubin, 24 metų am-
žiaus, netikėtai sugrįžo andai
namon, 1139 W. Adams gat., ir
rado savo pačią kavą duodant
jo draugui, Daniel Dowling, 24
metų amžiaus, 1061 W. Monroe
gat.

— Ką jūs čia veikiate? Jūs
neprivolatote nieko bendro turėti
su mano pačia, — paklausė jo
Lubin.

Tuo tarpu Lubin šėrė jam per
veidą. Mrs. Lubin puolė dar
juos perskirti, bet buvo veltui.
Tada Dowling išstraukė re-
volverį ir mirtinai pašovė Lu-
biną. Po to jis dar bandė pabė-
gti, bet buvo savo namuose poli-
cijos sugautas.

PRISIGIRDE.

Miss Hattie Ritchie, 60 metų
amžiaus, 110 So. Ashland boule-
vard, prisigirdė Garfield
Parko tvenkiny. Policija spėja,
kad ji tai padarė nebetekus vil-
ties gyvenime.

PASIMIRĖ BEMAZGODA- MA ŠAUKSTUS.

Mrs. Katherine Oerillis, 2312
W. Van Buren gat., pasi-
mirė bemazgodama šaukštus, po
pusryčiais.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "NAUJIENOS"

Lietuvių Rateliuose

IS BIRUTĖS PASTOGES.

Birutė ilgai našlavo.

Sunkūs tai buvo laikai jai po-
to, kai ji neteko savo vyro-mo-
kytojo, Stasio Šimkaus.

Birutė gerbė ir mylėjo Stasį.
Mylėjo, nes ir jis ją mylėjo,
mylėdamas mokė, nors kartais
rusčiai pabardamas, bet paba-
ręs vėl švelniai paglostydamas,
turėdamas vieną akį: kad Bi-
rutė būtų Birutė — skaisiti,
pakili, kad ji savim žmones ža-
vėtų, kad visi ją mylėtų ir tos
visų meilės ji tikrai nusipelnė-
ty.

Bet jis vistiek ją apleido.
Sunku buvo Birutei be tokio
vyro.

Bet jos vargai dabar gal pa-
sibaigs.

Ji pasipiršo — ak šandie vi-
sai priimta, kad pana pirma
pasipirštų! — taigi Birutė pasi-
piršo kitam kavaleriui ir pa-
sipiršimas maloniai priimtas.

Kas jis?
Ponas Antanas Pocius.

Nuo šio laiko Birutės vedėjų
ir mokytojų bus žinomas Chi-
cagos lietuvių muzikas, Beetho-
veno Muzikos Konservatorijos
direktorius p. Pocius.

Geriausio pasekimo Birutei
ir jos naujam vedėjui!

— M. B.

BRIDGEPORT.

Moterų veikimas.

Lietuvos Dukterų Draugija
laikė savo mēnesinį susirinki-
mą lapkričio 13 dieną (ir mē-
nesiui laiko praslinkus atsimin-
ta apie jį ir dienraštį rašyti! —
N-nų Red.). Susirinkimas nuta-
rė rinkti aukas Rusijos badau-
jantiems darbininkams šelpti
ir paskyrė tam tikras aukų rin-
kėjas. Taipgi nutarta aukoti
kas mėnesio po du dolerius pa-
dengimui lėšų kas link šelpi-
mo Rusijos darbininkų (? R.).
Buvo perskaitytas atsišauki-
mas, kad prisidėtume prie pas-
tatyto lietuvių svetainės Brid-
geporte; tarimas del to tapo
atidėtas, kol svetainės statymo
klausias mums geriau paaiš-
kės.

Mūsų draugija rengia Mark
White Square salę kas panedė-
lis debatus ir diskusijas įvai-
riais klausimais, į kuriuos kvie-
čia publiką gausiai lankyti ir
dalyvauti diskusijose. Diskusi-
jų vedėjomis yra P. Kvietkienė,
A. Čuprinskienė ir Tverjionie-
nė.

Sausio 8 d. 1922 m. draugi-
jos rūpesniu bus suvaidinta
Meldazio salė keturių veiks-
mų drama "Kryžius". Visas
to vakaro pelnas skiriamas Ru-
sijos badaujantiems šelpti.

— P. Kvietkienė.

Pranešimai

Liet. Darbininkų Tary- bos Konferencija.

Chicagos Lietuvių Darbininkų
Tarybos konferencija įvyks ne-
dėlio, Gruodžio 11 diena, 10 val.
ryto, Meldazio sevtainėje, 2242
West 23 Place.

Draugijos ir kuopos priklaus-
ančios arba norinčios priklausy-
ti Ch. L. D. Tarybai, malonėkite
išrinkti atstovus į konferenciją
(po vieną atstovą nuo kiekvienų
50 narių arba dalies) ir prisi-
dėt prie to didelio judėjimo, ku-
riam vadovauja Lietuvių Darbi-
ninkų Taryba.
Ch.L.D.T.Pildomasai Komitetas,

Debatai bus laikomi tarp L. M. S.
A. 2 kp. ir A. L. D. L. D. 19 kp. tē-
moje: "Ar reikalingas bolševizmas
Lietuvai?" Debatai bus gruod. 6 d.
šiu metų, Meldazio svetainėje, 2244
W. 23rd Pl. Pradžią 7:30 v. Kurie
nori turėti geras sėdynes, malonės at-
eiti į debatus anksti. — Komitetas.

North Side. — Utarninkais ir su-
batomis, nuo 3 iki 8 v. v. Liuosybės
Svetainėje, 1822 Wabansia Ave., mu-
zikos mokytojas V. Voronec duoda
smulko lekelias valkam. Subatomis
gi nuo 1 iki 4 val. kviečiami atvykti
vaikai, griežiantieji kokin nors instru-
mentu, kad sudarius valkų orkestrą.
— S. D.

PRANEŠIMAI.

Chicagos Lietuvių Darbininkų Ta-
rybos Pildomojo Komiteto susirinki-
mas del laikurių klūčių negalės įvyk-
ti šiandie, bet įvyks seređoje, gruod-
žio 7 d., 8 val. vakaro, Naujienų na-
me. Visi nariai yra kviečiami ateiti
laiku, nes yra daug svarbių dalykų.
J. F. Vilis, Sekr.

Roseland. — Liet. Scenos Mylėtojų
Ratelio prieštmetinis susirinkimas
įvyks šiandie, gruodžio 6 d., 7:30 v.
vak., Chas. Strumil svetainėje. Visi
nariai kviečiami baunai dalyvauti.
— Valdyba.

Generališka repeticija, veikalas "Dvi
Seseris" įvyks seređoje, gruodžio 7 d.,
Meldazio svetainėje, pradžią 7:30 v.
vak. Visi vaidlys turite būti laiku,
nes nedėlioje turime luoti.

— Pirmyn Choras.

ASMENU JIESKOJIMAI

JIESKAU SAVO SESERŲ: ONOS
ir Elzbičtos Gludenų; brolių: Kazimie-
ro ir Juozapo Gludenų. Paėina
iš Kuršėnų valst., šiauliu apskr. Die
šitys ar kas kitas melžiu pranešti.
NASTAZIJA GLUDENIUTĖ, po vyru
Čeputienė, 566 W. 18th St., Chicago

JIESKAU Tony Savičio (tokiu
vardu vadinas, bet iš jam prisluoto
laiško matosi esąs Tony Lekaitis), sa-
kėsi buk atvažiuęs iš Bridgeport,
Conn. ir tenai dirbes kokiamo Brass
Works. Iš Lietuvos, Kauno rėd., Ma-
žeikių apskr., Vieksnių parap., Sa-
vaičių kaimo. Apie 33 iki 35 metų
amžiaus, apie 165 svary sunkumo apie
5 pėdų 6 colių aukščio, šviesiai gel-
tonų plaukų, akys mėlynos, rankos
labai apžėlė, angliška prastai kalba,
labai švėpsi — sunku žodį suprasti.
Taip sau lėtas vyrukas, vis lyg ko
užsimastęs, mažai kalba. Dirbo pas
mane už baro-bartenderiu per 6 sa-
vaites, o tenor. 4 d. š. m. rytmetį
išėjo pusrėjų valgyt ir daugiau ne-
begrįžo. Tulas žmogus sakė, kad ne-
persenai jį matė St. Louis, Mo. Tu-
ri svarbų reikalą; jis pats nemanau
kad atsilieps, bet kas tokią vnyat pa-
žįstate ar pažintumėt, melžiu tuoj
man pranešti, už ką skiriu \$50.00 at-
lyginimo, o iš Bridgeport, Conn. kas
prisius jo tikra paveikslą, tam ski-
riu \$10.00 atlyginimo.

KLEM. ŽUKAUSKIS,
134 St. Clair Ave., E. St. Louis, Ill.

RASTA-PAMESTA

KAS RADOTE apatinę dalį
dantų ant Union Ave. tarpe 15
ir 16 gatvių? Radę sugrąžinkite
už ką busiu dėkingas ir duo-
sinu atlyginimą. Juozapas Simanė-
nas, 2010 Canalport Ave.

SIULYMAI KAMBARIŲ

KAMBARIS ANT RENDOS
garo šiluma, elektro šviesa.
W. SKRAUDELL,
3343 Lowe Ave.

ISRENDAVOJIMUI

ANT RENDOS BARBER SHOP;
yra 4 kambariai pragyvenimui ir mau-
dynė nuo daug metų gyvuoją. Pirtį-
maudynė nėra butinas reikalas ren-
davot jei nenori — gali rendavot bar-
bernė ir kambarius, bet per barber-
nė turi eiti į pirtį. Atsišaukite:
1109 Madison St., Gary, Ind.

JIESKO DARBO

JIESKAU darbo už šoferį.
Esu patyręs tame darbe per
ilgą laiką. Taipgi suprantu tai-
sųmą visokių mašinų. Atsišau-
kite: Alex Zvinakis, 1556 So.
Crawford Av. Tel. Lawndale
1977.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKALINGA ŠEIMYNIKĖ mergi-
na ar našlė prie namų darbo. Leng-
vas ir pastovus darbas, gera mokestis.
Atsišaukite
OREMUS CHEMICAL
LABORATORY
1718 So. Halsted St.

REIKALINGA 3 MOTERŲ
užbaigėjų; rankų darbas, prie
kelinių. Atsišaukite tuojau:
V. SOVA,
6105 S. Aberdeen St.
Tel.: Wentworth 3655.

REIKIA MERGINOS PRIE
darbo restoracijoj ir grosernėj.
Geras darbas ir pastovus.
N. BONAGURO,
163 St., Rock Forest, Ill.
Netoli Igonbučio.

REIKIA MOTERŲ SKUDU-
rų sortavimui. Nuolatinis dar-
bas, gera alga.

Atsišaukite:
2058 W. Austin Ave.

REIKIA DARBININKŲ

VAIKŲ

REIKIA PATYRUSIO
LIETUVIO
BUCERIAUS.
ATSISIAUKITE:
3463 So. Halsted St.

SIAUFERIŲ REIKIA ISTOJIMUI
musų didelėn Taxi Companion. Už-
darbis \$150 į savaitę. Nuolatinis dar-
bas. Išmokinsime visko, \$400 kapita-
lo reikalinga. Pinigai apsaugoti.
Kreipkitės šiadien. 82 W. Washington
St., Room 525.

REIKIA bučerio, turi mokėt
kalbėt angliška. Pastovus dar-
bas, gera mokestis.

CASH & CARRY MEAT
MARKET,
704 W. 59th St.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI BARZ-
daskutykla (barber shop)
geroj vietoj, biznis išdirbta
per 20 metų. Gera progā
pirkti.
4556 So. Paulina St.

PARDAVIMUI BARBERNE,
3 kresės, gera vieta, visokių tau-
tų apgyventa. Parsiduoda labai
pigiai. Pardavimo priežastis, sa-
vininkas cina į kitą biznį.
5047 S. Ashland Ave.

PARDAVIMUI SALIUNAS
geroj vietoj, maišytų tautų ap-
gyventa. Biznis nuo senai iš-
dirbtas. Parduosiu pigiai. Parda-
vimo priežastį patirsite ant vie-
tos. 2235 W. 22nd St.

PARDAVIMUI SALIUNAS
su namu arba be namo, gera vie-
ta, biznis išdirbta. Turi buti par-
duodas greitai, nes apleidžiu šią
šaltį. Atsišaukite: Andrius So-
bey, 1338 S. Miller St.

PARDAVIMUI SALIUN-
nas su visais rakandais ir
įtaisymais. Biznis išdirbtas.
Parduosiu pigiai. Atsišauki-
te: 3749 So. Halsted St.

PARDAVIMUI salūnas su barais,
kito arti salūno nėra, ant 6 kam-
pų tik tas vienas salūnas. Parduoda vis-
ką sykiu, nes savininkas turi biznį,
bučernę ir grosernę. Vieną biznį tu-
ri parduoti. Biznis labai geroj vie-
toj. 2559 W. 39th St., arba
Rockwell ir Archer Ave.

PARDAVIMUI SALIUN-
nas, daro gerą biznį visą me-
ta, taipgi kartu šių dienų
fixtures. Prieinama kaina.
6758 So. Halsted St.

PARDAVIMUI PUSE SALIUN-
no lietuvių ir rusų apgyventoj
vieto. Pardavimo priežastis —
važiuoju Lietuvon.
1400 So. Union Ave.

PARDAVIMUI SALIUNAS, GERI
rakandai (fixtures) su keturiais pra-
gyvenimui kambariais. Lystas 3 me-
tų. Biznis gerai išdirbtas, geroj vie-
toj, tarpe dviejų dirbtuvų. Aplink vi-
sokių tautų apgyventa. Didžiausias gat-
vekarių privaizavimas iš visų miesto
dalių. Apart biznio, yra geras Ice
box, tinkamas bučernei, grosernei ar
salūnui. Viskas parsiduoda labai pi-
giai. Kas pirmenis, bus laimingesnis.
Priežastis pardavimo, savininkas turi
kitą biznį. Vieta:
2607 So. Halsted St.

PARDAVIMUI SALIUNAS
smagioj vietoj, baltų ir juodų
žmonių apgyventoj. Kaina, geru-
mą biznio patirsite ant vietos.
Pardavimo priežastis, apleidžiu
miestą. 349 E. 26th St.

PARDAVIMUI SALIUNAS
su namu, geroj vietoj, biznis ge-
rai eina su gerais įtaisymais.
Priežastis pardavimo, savininkas
kas važiuoja į Lietuvą. Parsi-
duoda pigiai.
1825 W. Wabansia Ave.

PARDAVIMUI SALIUNAS
maišytų tautų apgyventa, labai
geroj vietoj. Renda nebrangi,
tik \$20.00 ir 3 pragyvenimui
kambariai. Lystas ant 3-jų me-
tų. Atsišaukite: 501 W. 38th St.

RAKANDAI

PARDAVIMUI MAHOGANY
velouro 3 šmotų seklyčiai setas
ir lova pilnai prirengta. Atsišau-
kit vakarais 34